

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: oponent

Autorka práce: Bc. Aneta Zemanová

Název práce: Rituální prvky v praktikách nezávislých distributorů Herbalife

Vedoucí práce: doc. PhDr. Jadwiga Šanderová, CSc.

Oponent: doc. Jakub Grygar, Ph.D.

Navržené hodnocení: D

Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Cíl práce i výzkumné otázky jsou jasně formulovány (s. 13-14, 52), závěry práce obsažené v Závěru práce odpovídají výzkumným otázkám. Práce má standardní strukturu, kdy je členěna a teoretickou, metodologickou a analytickou část. Kapitoly obsažené v každé z těchto částí na sebe logicky navazují a obsahově odpovídají částem, do nichž jsou včleněny. Určitou výhradu mám pouze ke kapitolám 1.3.2. (Struktura společnosti Herbalife) a 1.3.3. (Produkty a služby), jejichž obsah se netýká teorie. Rozumím tomu, že Aneta Zemanová potřebuje seznámit čtenáře i s těmito informacemi, které jsou důležité pro porozumění studovanému jednání, avšak zvolené zpracování nepokládám za šťastné. Ve stávající podobě, kdy mají tyto části podobu výpisků z učebnice marketingu a z interních materiálů společnosti Herbalife, působí zařazení těchto částí do textu rušivě. Lepším řešením by patrně bylo, kdyby informace o struktuře společnosti a jejich produktech autorka uváděla přímo v těch analyticko-interpretacích pasážích, ve kterých pracuje s odpovídajícími daty.

2. Opírá se autorka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty?

Aneta Zemanová pracuje se čtyřmi druhy textů: odbornou literaturou přímo vztáženou k jejímu tématu, s metodologickou literaturou, s texty zprostředkovávajícími informace o společnosti Herbalife (většinou tisky pro vnitřní potřebu společnosti) a dále s literaturou, která odráží dílčí témata, jichž se její práce postupně dotýká, typicky informací o marketingu. Ve všech kategoriích jsou zastoupeny české i cizojazyčné texty. Nutno však uvést, že stěžejní literatura, jíž autorka rámuje své téma, obsahuje pouze Collinsovu zásadní práci *Interaction ritual chains* a Goffmanovu práci *Interaction ritual*. Vzhledem k tomu, že interakční rituály jsou stěžejním tématem autorčiny práce, mohla by být tato část textů zastoupena hojněji.

3. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?

Na práci je vidět, že se autorka věnovala tématu delší dobu. Umožnilo jí to získat potřebný vhled do studovaného prostředí i odstup od informací, které se v terénu dozvídá. I když jsou metodologické kapitoly obsažené v práci napsány poněkud školometsky (patrně pod vlivem učebnic, s nimiž autorka pracuje namísto toho, aby sáhla po textech, které se cíleně zabývají partikulární metodou), jsou představená data náležitě plastická a poskytují čtenáři snad dostatečný vhled do studovaného prostředí. Pasáže, ve kterých Aneta Zemanová představuje svůj terén, nechává promlouvat účastníky jejího výzkumu a podpírá své argumenty skicami z terénu, patří k nejlepším a nejsilnějším částem práce. Představená data jsou ve své různorodosti přesvědčivá a stejně tak i jejich interpretace. To stojí paradoxně v kontrastu s metodologickými pasážemi textu, kde autorka např. formuluje značně sporné tvrzení o tom, že benefitem skrytého pozorování je „větší přirozenost zkoumaných objektů“ (sic!) v jejich „přirozeném prostředí“ (s. 38).

4. *Jaká je kvalita argumentů, o něž autorka opírá závěry, k nimž dospěla?*

Argumentace je ukotvena v představeném empirickém materiálu a v literatuře, s jejíž pomocí se autorka snaží porozumět předmětu svého výzkumu. V některých místech práce je text spekulativní, bez opory v představených datech. Takto např. tvrzení o tom, že je to právě kvalita jednoho z prodávaných produktů, co stojí za úspěchem společnosti Herbalife (s. 32), tvrzení o morálním závazku prodejce vůči zákazníkovi (s. 33), tvrzení, že osobní příběhy mohou být odrazem identity vypravěčů (s. 35) a pod. Očekával bych také, že nejpozději v Závěru se diplomantka vrátí ke Collinsovým interakčním rituálům a vysvětlí, co z jí pozorovaného dění odpovídá těmto rituálům a jak skrze ně můžeme lépe / jinak porozumět organizaci založené na principu multi-level marketingu.

5. *Jsou v práci autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?*

Ano.

6. *Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?*

Odkazový aparát má standardní úroveň, bez větších chyb. Výjimkou je pouze autorčino setrvalé, lpění na tom, že na knihu sepsanou autorským kolektivem shromážděným okolo Romana Švaříčka a Kláry Šed'ové bude odkazovat jako na Švaříčkovu monografii. V seznamu literatury jsem nedohledal práci Marka Skovajsy, na níž odkazuje na s. 15. Jako problematické vidím používání pojmů či slovních spojení, která nejsou blíže vysvětlena (např. „kulturní nastavení společnosti“, s. 15, „na společnost Herbalife vznikla nejprve bakalářská práce“, s. 16, a pod.). Závěr práce patrně není dopsán (výskyt zkratky IR místo vypsání „interakční rituál“).

7. *Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li jaké).*

-

8. *Náměty na diskuzi při obhajobě práce.*

Lze využít poznatky získané při řešení práce k diskusi Collinsova porozumění interakčním rituálům?

Celkové hodnocení práce: Diplomová práce Anety Zemanové má kolísavou úroveň: střídají se zde dobře, čtivě a přesvědčivě napsané pasáže s místy, kde jsou vágně formulované informace a spekulativní tvrzení. I když je práce v teoretické rovině slabší, přináší zajímavé informace a ukazuje, že autorka dokázala proniknout do studovaného terénu, provést v něm výzkum ve standardech magisterské práce a zformulovat závěry vztažené ke svým výzkumným otázkám. Navrhuji práci ohodnotit známkou „D“.

Datum: 1. 6. 2018

Podpis: